

ОРГАНІЗАЦІЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗОН ПРИ ГОТЕЛЬНИХ КОМПЛЕКСАХ

У статті розглянуто питання організації рекреаційних зон при готельних комплексах, що дозволить створити комфортний простір для перебування і задоволення потреб користувачів.

Постановка проблеми. Збільшення числа мандрівників в, розвиток торгових відносин, становлення інформаційного суспільства та засобів комунікацій сприяло збільшенню подорожей людей до різних кінців світу.

Подорожуючі потребують оздоровлення, відновлення сил та просто комфортного відпочинку. Саме тому розвивається готельна індустрія.

За родом занять клієнти готелю розподіляються таким чином: керівники — 33,4%, службовці — 23,3%, підприємці — 20%, працівники інших сфер діяльності — 20%, пенсіонери — 3,3%, люди, що мають важке робоче навантаження, яке впливає на їхній психо-фізичний стан. Більшість з них потребує розслаблення і відпочинок у належному виді, тобто окрім типових послуг готелю — забезпечення відпочинку у рекреаційних зонах, а саме природних або спеціально організованих функціональних просторах, призначених для відновлення фізичних, емоційних і психологічних сил, здоров'я і працездатності.

Практика влаштування рекреаційних зон при готельних комплексах досить розповсюджена у країнах Європи, Америці тощо, де велику увагу приділяють розвитку рекреаційного господарства, облаштуванню та озелененню прилеглої до готелів території та зони розваг. Щодо існуючих готелів в Україні, то більшість з них призначені лише для ночівлі і не мають достатньої кількості інших сфер послуг, зокрема рекреаційних, що унеможливує повноцінний відпочинок під час перебування у готелі. Це свідчить про велику актуальність зазначеної проблеми.

Аналіз досліджень і публікацій.

Дослідженнями явища рекреації займаються фахівці різних галузей знання — географи, біологи, психологи, екологи, медики, соціологи, економісти.

У науковій літературі термін «рекреація» з'явився в США в кінці 90-х років XIX століття. Він з'явився тільки з введенням нормованого робочого дня, другого вихідного дня, літніх відпусток. Рекреація, відповідно, це відновлення, оздоровлення і простір, де здійснюються ці види діяльності.

Саме таке бачення рекреації існувало у радянській літературі. У сучасній літературі спостерігається перехід до нового бачення рекреації.

Багато американських вчених розглядають рекреацію як вид дозвіллної діяльності. Джей Шиверс вважає, що єдиного універсального визначення рекреації не може бути і пропонує визначити її як “добровільне проведення дозвілля з метою задоволення або задоволення як засобу досягнення релаксації або відновлення організму”.

Фахівці Центру досліджень політики національного туризму США визначають рекреацію як діяльність людей, що займаються творчістю і персональним використанням вільного часу.

В 80-х роках вчені Московського державного університету Н.С. Міроненко і І.Т. Твердохлебов визначили рекреацію як сукупність явищ і відносин, які виникають в процесі використання вільного часу для оздоровчої, пізнавальної, спортивної і культурно-розважальної діяльності людей на спеціалізованих територіях, що знаходяться поза населеним пунктом, де вони постійно мешкають.

На думку Т.В. Ніколаєнко, відпочинок (рекреація) – будь-яка діяльність або бездіяльність, направлена на відновлення сил людини, яка може здійснюватися як на території постійного мешкання людини, так і за її межами.

Н.В.Фоменко розглядає термін «рекреація» як процес відновлення фізичних, духовних і нервово-психічних сил людини, який забезпечується системою заходів і здійснюється у вільний від роботи час на спеціалізованих територіях.

П.О.Масляк дає загальне визначення рекреації - процес відновлення фізичних, духовних і нервово-психічних сил людини та її життєвого потенціалу шляхом певних заходів на основі відповідних установ у вільний час.

Мета статті. Дана публікація є постановочною. Її конкретною ціллю є визначення необхідності організації рекреаційної зони при готелях, їх видів та засобів локалізації в структурі готельного комплексу.

Основна частина. Завдання створення рекреаційної зони полягає в її функціональному призначенні для задоволення потреб клієнтів.

Рекреаційна діяльність характеризується економічною, соціально-культурною та методико-біологічною функціями

1) Економічна функція рекреаційної діяльності полягає в розширеному відтворенні робочої сили, підвищенні продуктивності праці тощо.

2) Медично-біологічна функція рекреаційної діяльності – полягає у покращенні здоров'я, зниженні проценту захворюваності, збільшенні тривалості життя людей тощо.

3) Соціально-культурна функція полягає в пізнанні навколишнього світу, спілкуванні людини з природою. Виражається у рості творчої активності, розширенні кругозору, покращенні психологічного клімату в трудових колективах тощо.

Усі три функції рекреації тісно пов'язані між собою і виражаються у збільшенні національного прибутку і загальному підвищенні соціально-економічної ефективності професійної діяльності, а також покращення самопочуття і здоров'я людини.

Призначення рекреації заключається у можливості позбутися втоми, як фізичної, так і моральної, запобігти стресу та виснаження. Вона представлена такими видами як:

Лікувальна

- кліматолікування
- бальнеолікування
- грязелікування

Оздоровчо-спортивна

- прогулянки
- фізкультурна реабілітація
- рибальство, полювання
- пляжний відпочинок

Культурно-пізнавальна

- огляд культурно-історичних пам'яток, архітектурних ансамблів
- ознайомленням з новими містами країнами, їх етнографією, фольклором, природними явищами і архітектурними об'єктами

Розважальна

- театральна-концертна
- активно-відпочинкова
- гастрономічна
- шопінгова

Проте у сучасному суспільстві можуть виникати нові види рекреації що більш ефективно дозволять забезпечити потреби клієнтів під час перебування у готельному комплексі.

Можна зробити висновок, що всі ці види релаксації є необхідною ланкою у підтриманні морального та фізичного здоров'я, комфорту клієнтів. Повноцінна їх робота та постійна модернізація рекреаційних зон призведе до максимального відновлення сил і енергії людини.

Доцільно розглянути головні чинники, які впливають на формування повноцінної архітектурно-планувальної організації рекреаційних зон при готельних комплексах.

1. Соціально-культурний чинник. Він впливає на визначення типу рекреаційної зони, забезпечення потреб людей у певному виді відпочинку (прогрес у технології будівництва сприяє появі нових видів рекреації, уможлиблює подальший розвиток готельного комплексу).

2. Демографічний чинник. Він визначає необхідну площу території, відведеної для зони рекреації, переважання того чи іншого виду відпочинку з урахуванням статевих, вікових та соціальних характеристик клієнтів

3. Естетично-художній чинник. Визначає вигляд та структуру рекреаційної зони, а якщо це окрема споруда, то і всієї прилеглої до нього території. Він відповідає за емоційний комфорт користувачів під час перебування у місці для відпочинку.

4. Економічний чинник. Вказує на можливості влаштування центру рекреації у готельном комплексі та показує спектр можливих його послуг, їх доступність для користувачів.

5. Містобудівний чинник. Визначає місце розташування рекреаційної зони, зручності доступу до неї, ефективність її роботи.

При виборі розміщення рекреаційної зони потрібно враховувати всі ці чинники, бо саме завдяки врахуванню цих чинників можна організувати рекреаційну зону, діяльність якої виявиться найбільш результатною для готелю.

Виходячи з цього існують наступні варіанти розміщення рекреаційної зони при готельних комплексах:

- Всередині готелю. Розміщення тренажерного залу, кінотеатру, масажного кабінету тощо.

- На території готельного комплексу. Сюди можна віднести басейн, парк, відкритий тенісний корт.

- Поза готельним комплексом. Сюди відноситься пляжний відпочинок, альпінізм тощо.

Різноманітні варіанти доступності поєднання або відокремлення рекреаційної зони у готельному комплексі дозволить створити комфортний простір для задоволення потреб мешканців готелю.

Висновки.

Виявлено, що архітектурно-планувальна організації функціональної зони залежить від багатьох чинників, які визначають її структуру та розміщення. Їх врахування дозволить створити рекреаційну зону, яка допоможе позбутися втоми, як фізичної, так і моральної, запобігти стресу та виснаженню, а також комплексах забезпечить додатковий комфорт, який так необхідний клієнтам, допоможе відновити емоційні та психологічні сили, здоров'я і працездатність людини.

Список використаних джерел

1. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Навчальний посібник. /.-К.: Центр навчальної літератури, 2007.-312 с.
2. Великий Тлумачний словник сучасної української мови / Голов. ред. В. Т. Бусел, редактори-лексикографії: В. Т. Бусел, М. Д.Василега-Дерибас, О. В. Дмитрієв, Г. В.Латник, Г. В. Степенко. - К.: Ірпінь: ВТФ«Перун», 2005. 2-ге вид. - 1728 с.
3. Екологічний енциклопедичний словник. - Кишинів: Головна редакція Молдавської радянської енциклопедії. І.І. Дедю. 1989.
4. Петренко І.М. Організаційний механізм управління рекреаційним комплексом міста // Вісник Сумського національного аграрного університету. - 2002. - № 3 - 4. - С.208-213.
5. Масляк П.О. Рекреаційна Географія: навч. посіб. / П. О. Масляк .- К.: Знання, 2008. - 343 с.

Анотація

В статье рассмотрен вопрос организации рекреационных зон при гостиничных комплексах, что позволит создать комфортное пространство для пребывания и удовлетворения потребностей пользователей.

Annotation

In the article the question of organization of rekreaciynikh areas is considered at hotel complexes, that will allow to create comfort space for a stay and satisfaction of necessities of users.